

Ungdommens Røde Kors foretræde for Folketingets Kulturudvalg den. 6. april 2016

Ny tilskudsbekendtgørelse for fordeling af tipsmidler gennem DUF

Vejen til stemmeboksen er lang, når man ikke har været del af et positivt fællesskab

Op mod 170.000 børn og unge står i dag udenfor de positive og forpligtende fællesskaber. Hvis de ikke får oplevelsen af at kunne tage ansvar og bidrage positivt til samfundet, kan det have store menneskelige og samfundsøkonomiske omkostninger.

Der findes ikke én løsning, som får alle med i et demokratiserende fællesskab – og netop derfor skal demokratiet vindes for hver generation. Det sikrer et levende demokrati, som ikke kun er for dem, der har det med hjemmefra. Medborgerskab, samfundsengagement og demokratisering skabes og dyrkes i forpligtende fællesskaber, hvor det forventes af den enkelte at bidrage til, at fællesskabet vokser og styrkes. Der udvikles konstant nye former og nye arealer for samfundsengagement og for den demokratiske samtale; nye digitale platforme, sociale medier og sociale bevægelser.

Omfattende forskning og talrige undersøgelser viser, at unge er vidende om og engagerede i samfundet, men at deres engagement ikke nødvendigvis udfolder sig indenfor rammerne af den traditionelle danske foreningsmodel. Fremfor at tage udgangspunkt i tilhørsforholdet til en bestemt forening, tager det udgangspunkt i handling i forhold til noget, den unge gerne vil lave om.

DUF skal heppe på ungdommen - ikke bremse den i at udvikle sig

DUF har bl.a. til formål at være fællesrepræsentation for dansk landsomfattende demokratisk børne- og ungdomsarbejde og gennem sin virksomhed medvirke til at løse ungdommens problemer.

Kommissoriet for regelarbejdsgruppen, som udarbejdede forslaget til de nye fordelingsregler, beskriver DUF's kerneværdier som den demokratiske forening, den aktive deltagelse som det bærende fællestræk samt unges mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse i foreningerne. Videre gøres det klart, at alle organisationer skal sikres, at tilskud fordeles efter sammenlignelige og kontrollerbare kriterier.

Forundersøgelsen forud for regelarbejdsgruppens arbejde viste, at mange nævner "aktiv deltagelse" som et begreb, der afspejler foreningernes reelle værdiskabelse bedre end et kontingentafhængigt, enstrenget medlemsbegreb.

Disse pointer fra kommissoriet og forundersøgelsen synes ikke reflekterede i de nye regler.

Fremtiden for den fælles ungdomsstemme?

URK mener, at DUF som paraplyorganisation for landets ungdomsorganisationer ikke bør stille sig som dommer over, hvorvidt nogle samfundsengagerende fællesskaber er vigtigere end andre, når de skal udmåle økonomisk tilskud. I vores optik vil det få som konsekvens, at de børn og unge, der i dag står udenfor de fællesskaber, DUF repræsenterer, fortsat vil blive holdt udenfor.

Der er brug for et bredere blik på demokratisering og på samfundsengagement, hvis vi skal lykkes med at få alle unge til at blive aktive medborgere. Vi frygter som konsekvens, at DUF vil stå endog meget svækket som samlende ungdomsstemme ved at skubbe en række foreninger, herunder de sociale, fra sig som ikke-demokratiserende.

Vejen til stemmeboksen er lang, når man ikke har været del af et positivt fællesskab

Mange børn og unge står i dag udenfor de positive og forpligtende fællesskaber, og hvis de ikke får oplevelsen af at kunne tage ansvar og bidrage positivt til samfundet, kan det have store menneskelige og samfundsøkonomiske omkostninger. Beregninger fra både forskere og kommuner viser, at den samfundsøkonomiske gevinst – i tilgift til den menneskelige – er enorm, hver gang vi som samfund formår at få én af dem ind i de positive fællesskaber, som hidtil har stået udenfor. Det giver bedre mulighed for at komme i uddannelse og beskæftigelse, det giver bedre forudsætninger for et sundt liv, og det giver bedre mulighed for at engagere sig i samfundet som aktiv medborger fremfor at være passiv modtager.

Tærsklen til det traditionelle ForeningsDanmark kan opleves som høj – både fordi der ofte er høje kontingenter, mange strukturer som skal respekteres, og fordi mange af dem, der i forvejen er i foreningerne i høj grad ligner hinanden. Ungdommens Røde Kors er stolt af at være en del af ForeningsDanmark og repræsentere en række af de værdier om forpligtende fællesskaber, demokratisering og samfundsengagement, som dette indebærer. Og vi er stolte af at være med til at skabe rammerne for, at endnu flere børn og unge end i dag får mulighed for at blive del af et positivt forpligtende fællesskab, der ser dem som ressourcer og tror på, at de kan bidrage positivt til fællesskabet – både det lille og det store.

De børn og unge, der af den ene eller anden årsag ikke naturligt er blevet mødt af positive fællesskaber, finder desværre ofte enten ind i negative fællesskaber – eksempelvis karakteriserede ved misbrug eller kriminalitet – eller føler sig socialt isolerede. Derfor er det af afgørende betydning for den enkelte og for samfundet, at vi får skabt de bedst mulige rammer for forpligtende fællesskaber alle steder, hvor der er børn og unge. Dét er en lille del af nøglen til såvel integration som til antiradikalisering.

Demokratiet skal vindes for hver generation; det sikrer et levende demokrati, som ikke kun er for dem, der har det med hjemmefra. Medborgerskab, samfundsengagement og demokratisering skabes og dyrkes i forpligtende fællesskaber, hvor det forventes af den enkelte at bidrage til, at fællesskabet vokser og styrkes. Der udvikles konstant nye former og nye arealer for samfundsengagement og for den demokratiske samtale; nye digitale platforme, sociale medier og sociale bevægelser.

Omfattende forskning og talrige undersøgelser viser, at unge er vidende om og engagerede i samfundet, men at deres engagement ikke nødvendigvis udfolder sig indenfor rammerne af den traditionelle danske foreningsmodel. Fremfor at tage udgangspunkt i tilhørsforholdet til en bestemt forening, tager det udgangspunkt i handling i forhold til noget, den unge gerne vil lave om.

Af DUF's publikation "Tag del i fremtiden" fra 2015 fremgår det, at forældre og barndoms-hjemmet betyder rigtig meget for den politiske dannelse og det fremtidige engagement. Det samme gør ens venner, nære sociale omgangskreds og ikke mindst grundskolen og ungdomsuddannelserne. Det fremgår videre, at unge er stærkt fællesskabsorienterede og ofte navigerer efter den norm, der etableres i de fællesskaber, de indgår i. Derfor er det vigtigt at skabe og anerkende ungdomsfællesskaber, der kan rumme dem, der i dag står udenfor.

DUF skal heppe på ungdommen - ikke bremse den i at udvikle sig

DUF's konstruktion er beskrevet i det materiale, Kulturudvalget fik udleveret ifm. DUF's foretræde i begyndelsen af marts. Til det kan føjes, at DUF er inddelt i segmenter, herunder et segment, som omfatter spejderorganisationerne og de religiøse organisationer og et segment, som omfatter de socialdemokratiske organisationer – hvoraf en af de betydelige er optaget ved en undtagelsesbestemmelse. Formandsposten for DUF har siden 1997 tilhørt en repræsentant for et af disse to segmenter.

I mange af DUF's processer, herunder regelarbejdsgruppens arbejde, må der ikke refereres fra møder, ligesom mødematerialer og referater ikke må deles, heller ikke med andre medlemsorganisationer. DUF's strategier er ikke offentligt tilgængelige, ligesom referater fra styrelsesmøder og tipsudvalgets møder om fordeling af tipsmidlerne ikke er det. Demokratiets åbne væsen synes altså ikke reflekteret i DUF's grundlæggende processer.

DUF beskriver udarbejdelsen af de foreslåede nye fordelingsregler som særdeles demokratisk. URK har en anden oplevelse af processen. URK, som var del af regelarbejdsgruppen, oplevede, at mange konklusioner på processen var skrevet på forhånd, og at der ikke i regi af regelarbejdsgruppen reelt var værdidiskussioner om hverken DUF's kerneværdier, drømmene for ungdomsengagementet i fremtiden eller konsekvenserne ved at vurdere kontingentbaserede fællesskaber som vigtigere end andre typer forpligtende fællesskaber.

DUF's strategier siger, at DUF arbejder for at fremme unges deltagelse i foreningslivet og demokratiet. Det vil altså sige, at flere skal med. Hvis det skal ske, skal foreningerne kunne række ud til unge, som ikke er medlemmer. Af strategien fremgår det også, at omdrejningspunktet for demokratiet er netop det faktum, at vi alle hver især medvirker til at skabe det samfund og liv, vi ønsker. Det er ikke noget, som kan udliciteres til andre. – Dette synes ikke at indebære et krav om medlemskab, som afgørende for, om man er engageret og demokratiseret.

Kommissoriet for regelarbejdsgruppen, som udarbejdede forslaget til de nye fordelingsregler, beskriver DUF's kerneværdier som den demokratiske forening som legitim ramme for den demokratiske samtale, den aktive deltagelse som det bærende fællestræk ved DUF-foreningerne samt unges mulighed for aktiv deltagelse og indflydelse i foreningerne. Videre gøres det klart, at alle organisationer skal sikres, at tilskud fordeles efter sammenlignelige og kontrollerbare kriterier. Kommissoriet påpeger også muligheden for at drøfte udviklingstendenser i samfundet og foreningslivet, som DUF bør tage højde for.

Forundersøgelsen viste, at organisationerne ønsker stabilitet og forudsigelighed, enkle og forståelige regler, stiller spørgsmålstejn ved, om skønsmæssigt fastsat tilskud skal fastholdes og understreger behovet for klare incitamentsstrukturer og mere objektive kriterier, hvis det fastholdes. Mange påpeger tendensen til, at mange gerne vil deltage i en meningsfuld og værdiskabende aktivitet uden nødvendigvis at være medlemmer, og mange nævner "aktiv deltagelse" som et begreb, der afspejler foreningernes reelle værdiskabelse bedre end et kontingentafhængigt, enstrenget medlemsbegreb.

Disse pointer fra kommissoriet og forundersøgelsen synes ikke reflekterede i de nye regler, og Tipsungdomsnævnet udtrykker i deres høringssvar bekymring over at inddеле organisationerne i "deskriptive, men ikke udtømmende beskrivelser" og stiller spørgsmålstejn ved, om tilskud med de nye regler fordeles efter sammenlignelige og kontrollerbare kriterier, hvor der lægges vægt på DUF's kerneværdier.

Fremtiden for den fælles ungdomsstemme?

DUF har efter URK's mening en fundamental rolle at spille i det danske demokrati og i fremtidssikringen af dette. Som paraply- og interesseorganisation for de danske ungdomsorganisationer er det af afgørende betydning, at DUF fokuserer sin indsats på at skabe de bedst mulige rammer og vilkår for, at de danske ungdomsorganisationer kan bidrage til at engagere så mange unge som muligt i det levende, danske demokrati. Det gælder ikke mindst i forhold til at forstå og omfavne nye former for demokratisk engagement og sætte dem i kontekst af den udvikling, det danske demokrati og samfundsengagement har været igennem siden DUF's etablering for 75 år siden.

URK mener derfor, at DUF som paraplyorganisation for landets ungdomsorganisationer bør undlade at gøre sig til dommer over, hvorvidt nogle samfundsengagerende fællesskaber er vigtigere end andre. I vores optik vil det få som konsekvens, at de børn og unge, der i dag står udenfor de fællesskaber, DUF repræsenterer, fortsat vil blive holdt udenfor og derfor vil have svære vilkår for at blive aktive medborgere og dermed medskabere af velfærdssamfundet.

I en tid hvor skellene mellem forskellige grupperinger i samfundet øges og sammenhængskraften dermed sættes under pres er der behov for at forstå og drage nytte af de mange nye former for samfundsengagement, som pibler frem. Der er brug for et bredere blik på demokratisering og på samfundsengagement, hvis vi skal lykkes med at få alle unge til at blive aktive medborgere. I det perspektiv er det ikke afgørende, om man har et URK logo på blusen, et spejdertørklæde om halsen eller om man helt springer logoet over.

Forskning viser, at selve tilknytningen til foreningen i dag er mindre afgørende for de frivillige, mens den frivillige aktivitet i sig selv er blevet vigtigere. Det kan enten ses som en styrke eller som en svaghed – som tegn på at unge ønsker at tage konkret ansvar gennem handling for at forandre og forbedre samfundet, eller som tegn på at generalforsamlingen som demokratiserende mekanisme ikke længere er så attraktiv som tidligere. Uanset hvilken vinkel, man vælger at anskue tendensen fra, kan den ikke ignoreres og bør derfor give anledning til refleksion.

Foreningslivet må skabe muligheder for deltagelse, som passer til og udvikler sig sammen med ungdommens mangfoldighed og samfundsudviklingen. Vi har brug for mange stærke fællesskabstyper – både handlede og talende. Vi har brug for et stærkt DUF, der samler og anerkender mangfoldigheden i medlemsorganisationernes tilgang til fællesskaber og demokratisering. Alle vi ungdomsorganisationer – og DUF som paraply i særdeleshed – har til opgave at understøtte og udvikle nye former for samfundsengagement og demokratisering for at få alle med i de positive forpligtende fællesskaber og for også i fremtiden at kunne spille en relevant rolle i udviklingen af ungdomsengagementet og samfundet som sådan.

URK mener, at det er vigtigt at skabe positive og forpligtende fællesskaber for dem, der ikke indgår sådanne. Disse fællesskaber skal skabe samfundsengagement og ansvarsfølelse og på den måde også engagere dem, der ikke har fået det med hjemmefra. Dette må i URK's øjne være et af de fremmeste formål for DUF i arbejdet for at øge unges forståelse for og deltagelse i de demokratiske beslutningsprocesser og stimulere til samfundsengagement.

At DUF vil inddele fællesskaber efter en præmis, som hverken forskere eller unge i dag finder ræson i, er bekymrende. DUF mister sin legitimitet, hvis man insisterer på at vurdere medlemsorganisationerne på struktur og betalende medlemmer fremfor på deres evne til at få flere med i fællesskaberne.